

Anti pestprotocol OBS Hiliglo



April 2023

Tvl

Inhoudsopgave Anti - Pestprotocol obs Hiliglo

Versie: april 2023

Inhoud

Missie en visie.....	3
Schoolregels	3
Pesten.....	3
Beleid	4
Voorkomen.....	4
Aanpak (door de groepsleerkracht in samenspraak met directeur en de intern begeleider)....	5
De taken van de anti- pestcoördinator	6
Consequenties pestgedrag in 5 fases.....	6
Als het toch uit de hand gelopen is.....	7
Bijlagen :	9
Verschillen tussen plagen en pesten/ nadenkformulier 1 en 2.....	9

Missie en visie

In de missie en visie van de school hebben wij het volgende aangegeven:

De leerlingen zijn (mede) eigenaar van het leerproces. We willen graag hoog betrokken, actieve leerlingen zien werken in betekenisvolle speel- en leersituaties.

We bieden een leeromgeving aan die ingericht is op gedifferentieerd leren.

We zien het kindcentrum als een mini-samenleving. We investeren in een duurzame relatie met het dorp en haar inwoners.

Schoolregels

Wij hebben samen voor de volgende schoolregels gekozen, namelijk:

Ik behandel de ander zoals ik zelf ook
behandeld wil worden



1x zeggen is genoeg



We sluiten niemand buiten



We wandelen in school



Bij binnenkomst in de klas gaan we
zitten.



Naast de schoolregels maakt iedere groep tijdens de Gouden Weken ook eigen groepsregels, samen met de kinderen ondertekenen zowel de leerlingen als de leerkracht deze regels. De groepsregels worden in de eerste schoolweek met de ouders gedeeld via het ouderportaal MijnSchool.

Pesten

Pesten komt helaas overal voor. Ook op school kunnen kinderen gepest worden om uiteenlopende redenen. Binnen obs Hiliglo tolereren we pesten niet! Door het nemen van preventieve maatregelen proberen we zoveel mogelijk problemen te voorkomen. In dit anti-pestprotocol beschrijven we hoe we handelen als er melding wordt gemaakt (door ouders of kinderen) of geconstateerd wordt (door leerkrachten / begeleiders) dat er sprake is van pesten.

We willen bereiken dat niemand meer toekijkt bij pesten en het slachtoffer durft te praten.

Cyberpesten

Hoewel cyberpesten lijkt op 'gewoon' pesten, zijn er een aantal kenmerken dat cyberpesten erger kan maken. Zo is cyberpesten harder dan 'gewoon' pesten. Het gebeurt vaak anoniem en bovendien staan dader en slachtoffer niet fysiek tegenover elkaar. Hierdoor voelt de dader zich veilig en zal dus weinig terughoudend zijn.

Ook blijven de pestberichten langer 'hangen' omdat gesprekken op whatsapp, social media en e-mails terug te lezen zijn en filmpjes en foto's op internet blijven hangen, in tegenstelling tot een uitgesproken scheldwoord. Verder is het moeilijk eenmaal geplaatste berichten ongedaan te maken want berichten op bijvoorbeeld het internet blijven lang staan waardoor het slachtoffer jaren later er nog meer geconfronteerd kan worden.

Cyberpesten valt onder pesten. In het geval van cyberpesten doorlopen we dezelfde stappen zoals beschreven in dit protocol.

Beleid

1. Pesten (zowel verbaal, fysiek als cyberpesten) moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerkrachten, ouders en leerlingen. Ieder ontvangen pestsignaal moet voor hen tot een actie leiden.
2. Leerkrachten, leerlingen en ouders nemen duidelijk stelling tegen pesten in. De school heeft een klachtenregeling.
3. De school heeft aandacht voor en zicht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Wij gebruiken hiervoor:
 - a het onderwijsplan sociaal-emotionele ontwikkeling.
 - b het leerlingvolgsysteem Kindbegrip,
 - c werken met de methode Kwink, een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Inclusief burgerschap en mediawijsheid voor groep 1 t/m 8 en gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Voorkomen

De school voorkomt pestgedrag door:

- een sfeer van geborgenheid en veiligheid te bewerkstelligen;
- geregeld waarden en normen, regels en afspraken te bespreken;
- aandacht te schenken aan het verschil tussen plagen en pesten (zie bijlage 1);
- bij de start van het schooljaar in de Gouden weken extra aandacht te hebben voor groepsvorming en een goed pedagogisch klimaat. Dit tijdens de zilveren weken in januari te herhalen.
- rond november de vragenlijst van Kindbegrip in te vullen.
Signaleren: met signaleringslijsten voor de onder-,midden-en bovenbouw beantwoordt de leerkracht voor elke leerling een serie stellingen voer sociale, emotionele en morele competenties.
Analyseren: aan de hand van het groepsoverzicht bepaalt de leerkracht voor welke leerling hij aanvullende gegevens gaat verzamelen'
Handelen; de handelingssuggesties geven richting aan het effectief opstellen van een plan van aanpak voor de leerlingen die het écht nodig hebben. Deze laatste stap gebeurt in overleg met de intern begeleider en ouders.
- het geven van voorlichting aan ouders:
 - tijdens oudergesprekken
 - anti- pestprotocol op website.

- de inrichting van de speelplaats, gebouw en klas: - uitdagend en uitnodigend; - ordelijk en overzichtelijk.

Signaleren t.a.v. het pesten

- Signalen kunnen van diverse kanten komen; leerlingen, leerkracht, ouders. Deze signalen altijd bespreken met betrokkenen (kinderen en ouders).
- Signalen worden eerst met de leerkracht en vervolgens met de directeur besproken. De directeur maakt de afweging of de anti- pestcoördinator wordt betrokken. Het signaal wordt wel altijd gemeld bij de anti- pestcoördinator.
- We leggen signalen, vast in Parnassys, ons leerlingvolgsysteem.

Aanpak

Het bestrijden van pesten doet de school volgens **de Ringaanpak**. Een groepsdynamische benadering voor een veilige klas. Iedere (nieuwe) groep doorloopt de welbekende fasen van groepsvorming. In de meeste gevallen ontstaat er een prettige sfeer waarin de meeste kinderen zich veilig voelen. Sociale veiligheid is voorwaarde voor een effectief leerproces, goed kunnen samenwerken en initiatief durven tonen. Er zijn echter ook groepen waarin sprake is van negatief leiderschap. De sociale processen geven ruimte aan roddelen, intimidatie, uitsluiting, ruzie en pesten. De incidenten zijn namelijk een gevolg van een negatief groepsproces. De ringaanpak gaat uit van een groep als een systemisch geheel waarin de groepsleden bepaalde rollen hebben die met elkaar een patroon vormen. Door dit patroon voor de groepsleden zelf inzichtelijk te maken en een beroep te doen op ieders verantwoordelijkheid, wordt het negatieve proces omgebogen.

NB: De ringaanpak wordt ingezet in de groep waar zich het pesten afspeelt. De inzet van deze aanpak gebeurt door de groepsleerkracht in samenspraak met directeur en de intern begeleider)

- In **stap 1** wordt de groep in kaart gebracht; door middel van de afname van een sociogram en het bevragen van leerlingen worden de groep ingedeeld in de ringen.
- In **stap 2** 'Hoe is het nu' wordt door middel van een enquête en interactieve gespreksvoering inzichtelijk gemaakt wat de uitgangspositie van de groep is. Het negatieve proces wordt concreet benoemd en gezamenlijk wordt de urgentie gevoeld om er iets aan te doen.
- In **stap 3** wordt vervolgens het groepsdoel bepaald. Met een duidelijk schema wordt aan de leerlingen uitgelegd dat er een minakoers en een pluskoers is. Wie gedrag vertoont richting de minakoers, kan voortaan rekenen op het ongenoegen van de leerkracht, maar ook van de medeleerlingen, want het groepsdoel is de pluskoers. Het is van belang om de leerlingen hierin duidelijk mee te krijgen. Iedereen moet zich duidelijk uitspreken over de positieve toekomst voor de groep.
- In **stap 4** wordt aan de kinderen uitgelegd wat de ringen zijn en hoe die elkaar beïnvloeden. De leerlingen plaatsen zichzelf en anderen in de ringen. Met de kinderen die samen in dezelfde ring zitten worden gesprekken gevoerd. Deze gesprekken gaan er vooral over welke rol de leerlingen nu hebben en wat ze in

positieve zin kunnen bijdragen aan het groepsdoel. Leerlingen uit iedere ring krijgen een specifieke opdracht mee.

- In **stap 5** gaan we op een voorspelbare manier begrenzen, belonen en negeren. Begrenzen wordt toegepast bij het zogenaamde mingedrag en wordt opgebouwd van:
 - een waarschuwing;
 - een schrijfofdracht; *nadenkformulier 1*
 - een schrijfofdracht met handtekening van de ouders; *nadenkformulier 2*
 - vervolgens een gesprek met de ouders.
- **Stap 6** heet 'Aan de slag'. Het formulier 'Afspraak met jezelf en de groep' kan kinderen helpen om zich bewuster te zijn van hun gedrag; zowel min, als plusgedrag.
- **Stap 7** is het evalueren en bijstellen tijdens het proces
- **Stap 8** gaat het om een positieve afsluiting.

De taken van de anti- pestcoördinator

Op school hebben wij een anti-pestcoördinator te weten de leerkracht van de onderbouw; mevr Ineke Vries.

Zij heeft de volgende taken;

- zorgen dat het anti- pestprotocol up-to-date is en voldoet aan de wet.
- zorg dragen dat alle collega's kennis hebben en houden van het anti- pestprotocol.
- aanspreekpunt zijn voor alles wat te maken heeft met pesten. Bij vragen of problemen meedenken (dit kan op vraag van ouders, kinderen, leerkrachten en teamleiders.)
- in kaart brengen / overzicht houden van pestgedrag op school.
- zichtbaar zijn voor ouders en kinderen zodat zij weten waar ze problemen kunnen delen. (Jaarlijks voorstelronde met uitleg in de groepen, berichten op MijnSchool.)

Consequenties pestgedrag in 5 fases

We beschrijven in dit protocol de consequenties van (aanhoudend) pestgedrag in 5 fases.

We vinden het van belang om hierbij te vermelden dat we van iedere situatie maatwerk maken. In overleg met leerkracht, teamleider en eventueel de anti- pestcoördinator bekijken we hoe we deze fases doorlopen. Ouders worden in alle gevallen meteen geïnformeerd.

Fase 1: een waarschuwingpauze(s) binnen blijven, gesprek, een schrijfofdracht; een schrijfofdracht met handtekening van de ouders;

Fase 2: gesprek met ouders en directeur als voorgaande acties geen effect hebben.

Fase 3: bij aanhoudend pestgedrag vindt er een time out buiten de groep plaats

Fase 4: de pester wordt geschorst en de volgende dag is er een herstelgesprek met ouders en directeur. De leerling en ouders worden om 8.45 uur op school verwacht.

Fase 5: of uiteindelijk verwijderd. Zie hiervoor het beleid schorsing/verwijdering van het bestuur

NB: bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals bijv. de schoolarts van de GGD, het RET, CJG etc.

De rol van de ouder(s):

De rol van de ouder(s) is lastig: omdat leeftijdsgenoten belangrijker zijn dan volwassenen, zal het kind niet snel zijn of haar ouder(s) in vertrouwen nemen. Ook doordat het slachtoffer het niet durft te vertellen uit angst voor de reactie van de pester(s), lijkt het alsof de ouder

een passieve rol heeft. Toch spelen ouder(s) een belangrijke rol als het gaat om pesten, in de eerste plaats door te luisteren. Ondanks het feit dat je als ouder ook je mening hebt over wat er gebeurd is, is het belangrijk om niet gelijk te willen adviseren of oplossen.

- “Als je gepest wordt, dan sla je gewoon terug”.
- “Je zult het er wel naar gemaakt hebben”.
- “Loop maar gewoon weg als ze je uitschelden, dan heb je er geen last van”.

Met deze opmerkingen kan een kind niet zoveel. Er wordt dan van het kind gedrag verwacht dat niet bij het kind past. Met zulke opmerkingen voelt het kind zich niet gehoord en zal zich een volgende keer misschien geremd voelen om te vertellen dat het gepest is. Het belangrijkste is dus om te luisteren; als ouders) hoef je niet direct een kant en klare oplossing te hebben.

Om goed te kunnen luisteren naar wat het kind zegt, is het belangrijk om uw eigen gevoel en gedachten op dat moment uit te schakelen. Het doel van een luister gesprek is het krijgen van informatie over de mening en beleving van het kind. Luister naar WAT er gezegd wordt en naar de omstandigheden die in het verhaal naar voren komen. Luister naar de gevoelens die worden uitgedrukt. Luister naar de behoeften die worden uitgedrukt. Toon uw begrip door de positie van de ander zo goed mogelijk in te denken.

Het is zeer belangrijk dat het kind voelt dat er aandacht is. Neem dus de tijd voor een gesprek. Kortom luisteren betekent dus:

- Luister naar uw kind zonder een mening te geven. Geef uw kind exclusieve aandacht.
- Erken het kind, laat zien dat u er voor hem bent.
- Geduld tijdens het gesprek.
- Bedenk geen kant en klare oplossing voor het kind.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouder(s) van het gepeste kind serieus.
- Houdt rekening met de gevoelens van de ouder(s) van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester(s).
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Als het toch uit de hand gelopen is

Vertrouwenspersoon en klachtencommissie. Ouders of leerlingen kunnen – ondanks alle inspanningen – niet tevreden zijn over de aanpak van de school van het pestprobleem.

De contactpersoon van de school kan de ouder(s) verwijzen naar de vertrouwenspersoon die geen deel uitmaakt van de school.

Voor onze school is dit **dhr. G. Bijleveld, directeur bestuurder van stichting Marenland.**

Hij zal iemand aanwijzen binnen Marenland of een extern persoon.

Deze onderzoekt of er een serieuze poging is gedaan om het conflict op te lossen. Deze signalen kunnen een ondersteuning zijn om het onderwijs en de goede gang van zaken te verbeteren.

Seksuele intimidatie

Pesten kan zich ook in een seksuele vorm uiten. Het kan dan gaan om verbale beledigingen, bekluren, het lastig vallen met seksueel getinte boodschappen (via e-mail of telefoon) en handtastelijkheden.

Klachten over seksuele intimidatie kunnen bij de contactpersoon van de school worden gemeld. De contactpersoon kan de klager in contact brengen met de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is er voor de ondersteuning van de klager.

Een belangrijk aspect in die ondersteuning is dat de vertrouwenspersoon meedenkt over de meest verstandige vervolgstap. Zo wordt gekeken of de klacht nog intern kan worden afgedaan, of er bemiddeling mogelijk is, of dat het echt gaat om ontucht, dat bij het bevoegd gezag van de school moet worden gemeld. Voor advies kan ook contact opgenomen worden met het Centraal Meldpunt van de vertrouwensinspecteurs, tel 0900-1113111 (dagelijks van 8.00 uur tot 17.00 uur, tegen lokaal tarief).

Artikel 4a van de Wet op het primair onderwijs en artikel 3 van de Wet op het voortgezet onderwijs verplichten het bevoegd gezag van de school om in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur wanneer er op enigerlei wijze het vermoeden bestaat dat een bij de school betrokken volwassen persoon zich schuldig heeft gemaakt aan een zedenmisdrijf.

Het kan dus gaan om een leerkracht, maar ook om een ander personeelslid of een ouder op school. Als uit dit overleg blijkt dat het vermoeden mogelijk op waarheid berust, moet het bevoegd gezag tegen de desbetreffende volwassene aangifte doen.

Zowel de klager (kind en ouder(s)) als de verweerder (de aangeklaagde partij) worden hiervan in kennis gesteld. NB: Waar ouder(s) staat, kan ook verzorger(s) worden gelezen.

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.

handtekening voorzitter m.r:

handtekening directie:

Bijlagen :

Verschillen tussen plagen en pesten:

Plagen	Pesten
Gebeurt spontaan of onbezonnen	Gebeurt met opzet: de pester weet vooraf wie hij of zij zal pesten, op welke manier en wanneer
Heeft geen kwade bijbedoelingen	Wil iemand bewust kwetsen of kleineren
Duurt niet lang, gebeurt niet vaak en komt onregelmatig voor.	Kan lang blijven duren, het gebeurt meer dan eens, is systematisch. Houdt niet vanzelf op na een poosje.
Speelt zich af tussen "gelijken"	De strijd is ongelijk. De pester heeft altijd de bovenhand, de pester voelt zich zo machtig als het slachtoffer zich machteloos voelt.,
Is meestal te verdragen of zelfs plezierig, maar kan ook heel kwetsend of agressief zijn.	De pester heeft geen positieve bedoelingen, wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal een tegen een	Meestal een groep (pester, meelopers en supporters) tegenover een geïsoleerd slachtoffer.
De rollen liggen niet vast; nu eens plaagt de ene, dan de andere.	Heeft een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, de slachtoffers ook. Als de slachtoffers wegvallen, kan de pester wel op zoek gaan naar een ander slachtoffer.
De pijn, lichamelijk of geestelijk is draaglijk en van korte duur. Soms wordt ze als prettig ervaren (plagen is kusjes ontvangen).	Als er niet op tijd wordt ingegrepen kunnen de lichamelijke en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken.
De relaties worden na het plagen meteen hervat.	Het is niet makkelijk om na het pesten een evenwichtige relatie te vinden, het herstel gaat moeilijk en traag.
Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep	Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat het niet meer bij de groep hoort.
De groep lijdt niet onder plagerijen en vindt nadien meteen haar draai terug	De groep lijdt onder een dreigend onveilig gevoel. Iedereen is angstig, de kinderen vertrouwen elkaar niet meer, ze zijn niet erg open of spontaan, er zijn weinig echte vriendjes in de groep.

Nadenk 1

1. Wat gebeurde er?	
2. Heb je een waarschuwing gekregen van de leerkracht?	Ja/Nee
3. Voor wie was je gedrag storend? En hij voelde hij/zij zich?	Voor _____ Onderstreep en licht toe: blij/boos/bang/ verdrietig
4. Welke gedrag kun je beter laten zien of wat doe je de volgende keer anders?	
5. Wat ga je doen om het goed te maken?	
6. Deze afspraak maak ik met mijzelf, de leerkracht en/of de groep:	
7. Opmerking leerkracht:	

Nadenk 2

1. Wat gebeurde er?	
2. Heb je een waarschuwing gekregen van de leerkracht?	Ja/Nee
3. Voor wie was je gedrag storend? En hij voelde hij/zij zich?	Voor _____ Onderstreep en licht toe: blij/boos/bang/ verdrietig
4. Welke gedrag kun je beter laten zien of wat doe je de volgende keer anders?	
5. Wat ga je doen om het goed te maken?	
6. Deze afspraak maak ik met mijzelf, de leerkracht en/of de groep:	
7. Opmerking leerkracht:	
8. Ondertekening ouder(s):	